

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
**Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ**

Τηλ : 2106419366
Fax: 2106411523

Αθήνα, 8 Απριλίου 2013

Αριθμ. πρωτ. 1631

Αριθ. Εγκ. 1 / 13

Προς

**Τους κ. κ. Διευθύνοντες τις Εισαγγελίες Εφετών
και Πρωτοδικών της χώρας**

ΘΕΜΑ : Αποσαφήνιση ζητημάτων που έχουν εγερθεί από την εφαρμογή
του Ν. 4039/2012.

Με αφορμή την αρμοδιότητα στην εποπτεία επί θεμάτων προστασίας περιβάλλοντος καθώς και το γεγονός ότι κατά την ημερίδα που πραγματοποίησε επιτυχώς η Ένωση Εισαγγελέων Ελλάδος με την Πανελλήνια Συνομοσπονδία Φιλοζωικών και Περιβαλλοντικών Σωματείων Ελλάδας το Σάββατο 16 Φεβρουαρίου 2013, 5 μ.μ. στο Αμφιθέατρο «Α. Αργυριάδη» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, ανεδείχθησαν προβλήματα που αναφύονται από την σχετική νομοθεσία περί προστασίας ζώων, έχοντας υπόψη και την πολύτιμη εμπειρία που έχει αποκτήσει το ειδικό Τμήμα της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Αθηνών με υπεύθυνη εισαγγελέα την κ^α Α. Θεοδωροπούλου, αποστέλλουμε την παρούσα εγκύκλιο προς διευκόλυνση του έργου Σας πάντα κατά τα όρια της διακριτικής ευχέρειας που παρέχει η διάταξη του άρθρου 177§1 ΚΠΔ.

Σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 16 του ν. 4039/12, περί προστασίας ζώων α} Με την επιφύλαξη ειδικά προβλεπόμενων περιπτώσεων της ισχύουσας κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας, καθώς και της διάταξης του τρίτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 9, απαγορεύεται, ο βασανισμός, η κακοποίηση, η κακή και βάνουση μεταχείριση οποιουδήποτε είδους ζώου, καθώς και οποιαδήποτε πράξη βίας κατ' αυτού, όπως ιδίως η δηλητηρίαση, το κρέμασμα, ο πνιγμός, το κάψιμο, η σύνθλιψη και ο ακρωτηριασμός. Η στείρωση του ζώου καθώς και κάθε άλλη κτηνιατρική πράξη με θεραπευτικό σκοπό, δε θεωρείται ακρωτηριασμός. Β} Απαγορεύεται, εξαιρουμένων των περιπτώσεων κινηματογραφικών ταινιών και γενικότερα οπτικοακουστικού υλικού εκπαιδευτικού προσανατολισμού, η πώληση, εμπορία και παρουσίαση -- διακίνηση μέσω διαδικτύου οποιουδήποτε οπτικοακουστικού υλικού, όπως βίντεο ή άλλου είδους κινηματογραφικού ή φωτογραφικού υλικού στα οποία απεικονίζεται οποιαδήποτε πράξη βίας εναντίον ζώου, καθώς και σεξουαλική συνεύρεση μεταξύ ζώων ή μεταξύ ζώου και ανθρώπου με σκοπό το κέρδος ή τη σεξουαλική ικανοποίηση ατόμων που παρακολουθούν ή συμμετέχουν σε αυτά. Στην ανωτέρω απαγόρευση συμπεριλαμβάνεται και η περίπτωση της μονομαχίας μεταξύ ζώων. Γ} Σε περίπτωση τραυματισμού ζώου συντροφιάς σε τροχαίο ατύχημα ο υπαίτιος της πράξης αυτής, υποχρεούται να ειδοποιήσει άμεσα τον οικείο Δήμο, προκειμένου να παρασχεθεί στο τραυματισμένο ζώο η απαραίτητη κτηνιατρική φροντίδα.

Εκτός από την έννοια της ενεργητικής κακοποίησης, αντιληπτό καθίσταται το γεγονός ότι στην έννοια της παθητικής κακοποίησης του άρθρου 16 του ν.4039/12 ή του άρθρου 1 του ν.1197/81 ο οποίος δεν έχει καταργηθεί

εισέτι, περιλαμβάνονται ενδεικτικά , η έλλειψη καταλύματος, το ακατάλληλο κατάλυμα ή τα στενά κλουβιά, η μόνιμη αλυσόδεση, η ακατάλληλη τροφή, η μόνιμη παραμονή σε μπαλκόνια, ταράτσες, η έλλειψη νερού ή νερού μη κατάλληλου, χώροι μη στεγνοί και καθαροί, προστατευόμενοι από τις καιρικές συνθήκες, η έλλειψη φροντίδας για κτηνιατρική περίθαλψη σε περίπτωση ασθενειών τους, αλλά και τον τακτικό εμβολιασμό και την αποπαρασίτωσή τους, η έλλειψη καθημερινής άσκησης και περιπάτου.

Μείζονος σημασίας θέμα, καθίσταται και η αναφορά στην αστυνομική αρχή ότι πρόκειται για αυτεπαγγέλτως διωκόμενο έγκλημα για το οποίο δεν προσαπαιτείται η καταβολή του παραβόλου των 100 ευρώ, ως ισχύει για τα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, αλλά και η τήρηση της αυτοφώρου διαδικασίας, κρίνεται αναγκαία για τον κολασμό του εγκλήματος αυτού που έχει βαρύνουσα εγκληματική απαξία. {Σχετική η υπ αρ.71377/12/396322, από 30-3-2012, εγκύκλιος, του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας προς τις αστυνομικές αρχές της χώρας.}

Αυτονόητη κρίνεται η συνεργασία με τους φιλοζωικούς συλλόγους, αλλά και απαραίτητη, σε πλείστες περιπτώσεις, η εφαρμογή της διατάξεως του άρθρου 19 παρ.1 για προσωρινή ή οριστική αφαίρεση του ζώου από την κατοχή του παραβάτη των διατάξεων του άρθρου 5 παρ1 περ. α', β', γ' και του άρθρου 16 όταν η μεταχείριση του ζώου είναι ιδιαίτερα σκληρή και βάνουση και προκάλεσε ιδιαίτερο πόνο στο ζώο. Επίσης μπορεί ο Εισαγγελέας, με διάταξή του να απαγορεύσει την απόκτηση άλλου ζώου από τον παραβάτη.

Σκόπιμη κρίνεται και η επιτόπια μετάβαση του αρμοδίου Εισαγγελέα όταν επιλαμβάνεται δημοσιεύματος ή καταγγελίας προς διενέργεια αυτοψίας για να

διαπιστώσει τις συνθήκες που επικρατούν σε οποιοδήποτε καταφύγιο αδέσποτων ζώων συντροφιάς ή εκτροφείο κι αν αυτές δεν είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 και στις ειδικές διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία τους, προκειμένου με προσωρινή διάταξή του, να καθορίσει τα μέτρα που πρέπει να λάβει ο ιδιοκτήτης του καταφυγίου ή εκτροφείου και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να συμμορφωθεί.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την παρ.3 του άρθρου 2 του ν4039/12, καθορίζεται ο κτηνίατρος που έχει πιστοποιηθεί, ως αρμόδιος φορέας, εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και ιδιοκτητών τους στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική βάση. Οι φορείς εκτέλεσης της σήμανσης και της καταγραφής των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους, διενεργούν τη σήμανση των ζώων συντροφιάς με τη χρησιμοποίηση κατάλληλων μέσων ηλεκτρονικής σήμανσης, καταχωρούν τα στοιχεία τόσο των ζώων όσο και των ιδιοκτητών τους στη διαδικτυακή ηλεκτρονική βάση, την οποία τηρούν σε διαρκή βάση και εκδίδουν βιβλιάριο υγείας κατά τη σήμανση των ζώων συντροφιάς ή διαβατήριο, σε περίπτωση που το ζώον θα μεταφερθεί στο εξωτερικό(αρ 3 παρ.3}. Τα ανωτέρω, εφαρμόζονται και για τα αδέσποτα ζώα συντροφιάς, ενώ καθορίζεται υποχρεωτική η σήμανση κάθε ζώου συντροφιάς, εξαιρουμένων των σκύλων που χρησιμοποιούνται για την φύλαξη ποιμνίων. {αρ 4 παρ. 2 και 3^α}. Οι υπηρεσίες της Δημοτικής Αστυνομίας, της Θηροφυλακής των κυνηγετικών συλλόγων και οι υπάλληλοι των Τελωνείων και των Σταθμών Υγειονομικού Κτηνιατρικού ελέγχου, εφοδιάζονται με τους κατάλληλους ανιχνευτές για την αναγνώριση των ιδιοκτητών δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς που φέρουν ηλεκτρονική

σήμανση. [αρ.4 παρ.9]. Στην παρ. 1 του άρθρου 5, καθορίζονται αναλυτικά οι υποχρεώσεις των ιδιοκτητών του δεσποζόμενου ζώου συντροφιάς, δηλαδή η σήμανση και καταγραφή του ζώου, η δήλωση απώλειας εντός πενθημέρου, η τήρηση των κανόνων ευζωίας, η εξασφάλιση κατάλληλου καταλύματος. Σύμφωνα με το άρθρο 7 η διοργάνωση εκθέσεων με ζώα συντροφιάς επιτρέπεται μετά από σχετική άδεια της αρμόδιας Υπηρεσίας Κτηνιατρικής του οικείου Δήμου [αρ 7], όπου ορίζονται και οι υποχρεώσεις όσων διοργανώνουν εκθέσεις. Με τη διάταξη του άρθρου 8 επιτρέπεται η διατήρηση δεσποζόμενων ζώων συντροφιάς σε μονοκατοικίες και πολυκατοικίες που αποτελούνται από δύο διαμερίσματα και κάτω υπό προϋποθέσεις, ενώ απαγορεύεται η διατήρηση και παραμονή ζώων συντροφιάς σε κοινόχρηστους χώρους της πολυκατοικίας [αρ 8]. Η περισυλλογή και η διαχείριση αδέσποτων ζώων συντροφιάς όπως ορίζεται στο άρθρο 9 αποτελεί υποχρέωση των Δήμων, δυνητικά μπορεί να ασκείται και από Συνδέσμους Δήμων , καθώς και από Φιλοζωικές ενώσεις και Σωματεία σε συνεργασία με τον οικείο Δήμο, εφόσον αυτά διαθέτουν τις κατάλληλες υποδομές. Για την περισυλλογή των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, συγκροτούνται συνεργεία από άτομα κατάλληλα εκπαιδευμένα και έμπειρα στην αιχμαλωσία ζώων συντροφιάς που καθοδηγούνται από κτηνίατρο. Η μετακίνηση και μεταφορά ζώων συντροφιάς διέπεται από τις διατάξεις των κανονισμών 998/2003, 338/2010, 1/2005 και του ΠΔ 184/1996 [αρ 10 παρ1]. Επιτρέπεται, με την επιφύλαξη ευνοϊκότερων ρυθμίσεων ή κανονισμών των μέσων μαζικής μεταφοράς, καθώς και στα ταξί και επιβατηγά πλοία, εφόσον τα ζώα είναι τοποθετημένα σε ασφαλές κλουβί μεταφοράς και συνοδεύονται από τον ιδιοκτήτη ή τον κάτοχό τους [αρ 10 παρ.2]. Με το άρθρο 12, θεσπίζεται

απαγόρευση της χρησιμοποίησης κάθε είδους ζώου σε κάθε είδους θεάματα {τσίρκο ή σε θίασο με ποικίλο πρόγραμμα} και άλλες συναφείς δραστηριότητες. Επίσης, απαγορεύεται η εκτροφή, η εκπαίδευση και χρησιμοποίηση ζώων για οποιαδήποτε είδος μονομαχίας, καθώς και η εκτροφή και χρησιμοποίηση σκύλων και γατών για παραγωγή γούνας, δέρματος, κρέατος ή για την παρασκευή φαρμακευτικών ή άλλων ουσιών. Με το άρθρο 14, καθορίζεται ότι ο Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του άρθρου 12.

Στο άρθρο 20 προβλέπονται οι ποινικές κυρώσεις. Σύμφωνα με την παρ.1 αυτού, η παράνομη εμπορία ζώων συντροφιάς κατά τους όρους του εν λόγω νόμου, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή από (5.000) ευρώ έως (15000) ευρώ. Με την ίδια ποινή φυλάκισης και χρηματική τιμωρία τιμωρούνται οι παραβάτες των διατάξεων των παρ. α' και β' του άρθρου 16 (άρθρο 20, παρ. 2). Οι παραβάτες των διατάξεων του άρθρου 12 τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο έτη και με χρηματική ποινή από (5.000) ευρώ έως (15.000) ευρώ (άρθρο 20, παρ.3). Οι παραβάτες της διάταξης της περίπτωσης β' της παρ. 8 του άρθρου 5, καθώς και η κλοπή οποιουδήποτε ζώου συντροφιάς τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι έξι μήνες και με χρηματική ποινή (3.000) ευρώ, ενώ η κλοπή κυνηγητικού σκύλου ή σκύλου βοήθειας τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα έτος και χρηματική ποινή από (5.000) ευρώ έως (8.000) ευρώ (άρθρο 20, παρ.4). Σύμφωνα με την παρ.5 του άρθρου 20, η έκθεση βεβαίωσης της παράβασης, που συντάσσεται από την αρμόδια αρχή για τις περιπτώσεις των παραγράφων 1 έως 4 του ιδίου άρθρου, διαβιβάζεται

αυθημερόν στον αρμόδιο Δήμο για την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων και προστίμων.

Ο ισχύον στη χώρα μας νόμος 4039/12, ορίζει ως αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων που διαπιστώνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων ελέγχου, τη Δημοτική Αστυνομία, τη θηροφυλακή των κυνηγετικών συλλόγων, τους υπαλλήλους των τελωνείων και των Σταθμών Υγειονομικού ελέγχου. Ως και στο άρθρο 21, {που προβλέπει τις διοικητικές κυρώσεις και τα πρόστιμα}, αρμόδια όργανα βεβαίωσης των παραβάσεων του νόμου, αναφέρει τη Δημοτική Αστυνομία και τους ως άνω λοιπούς κι όταν δε λειτουργεί υπηρεσία Δημοτικής αστυνομίας, άλλη αρμόδια Υπηρεσία του Δήμου. Ως φαίνεται η βούληση του νομοθέτη ήταν να αφαιρέσει την αρμοδιότητα αυτή από την ΕΛ.ΑΣ και να την αναθέσει, αποκλειστικά στη Δημοτική Αστυνομία {συμφώνως και με το άρθρο 1 εδ' 24 του ν.3431/2008 που διέπει τη Δημοτική Αστυνομία}, τούτη ελέγχει την τήρηση των διατάξεων που αφορούν τα ζώα συντροφιάς, ενώ όταν η αρμοδιότητα τυγχάνει συντρέχουσα με αυτή της ΕΛ.ΑΣ., αναφέρεται ρητώς, ως επί παραδείγματι, η ρύθμιση της κυκλοφορίας του εδαφίου 8, ασκείται από κοινού με την ΕΛ.ΑΣ. Στο Π.Δ. 258/86 {Κ.Π.Δ}, ορίζεται : Στο άρθρο 33, ότι η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση {άρ. 31 παρ.1, στοιχ. α', β', γίνονται ύστερα από παραγγελία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του, 1} από τους Πταισματοδίκες και Ειρηνοδίκες, 2} από τους βαθμοφόρους της χωροφυλακής που έχουν βαθμό, τουλάχιστον, υπενωματάρχη και 3} από τους υπαλλήλους που έχουν βαθμό, τουλάχιστον υπαρχιφύλακα, στο δε άρθρο 34, ότι η προκαταρκτική εξέταση και η προανάκριση ορισμένων εγκλημάτων ενεργείται και από δημοσίου

υπαλλήλους, όπου αυτό προβλέπεται σε ειδικούς νόμους, πάντοτε υπό τη διεύθυνση και την εποπτεία του Εισαγγελέα Πλημ/κών. Οι ανακριτικοί υπάλληλοι οφείλουν να ανακοινώνουν, χωρίς χρονοτριβή, στον αρμόδιο Εισαγγελέα, οτιδήποτε πληροφορούνται με κάθε τρόπο, για αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως. Συμφώνως δε με το άρθρο 243 παρ.1, η προανάκριση ενεργείται από οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο, μετά από γραπτή παραγγελία του Εισαγγελέα, οτιδήποτε πληροφορούνται με κάθε τρόπο για αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως. Η προανάκριση ενεργείται από οποιοδήποτε ανακριτικό υπάλληλο, μετά από γραπτή παραγγελία του Εισαγγελέα αν από τη καθυστέρηση απειλείται άμεσος κίνδυνος ή αν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα, όλοι οι κατά τα άρθρα 33 και 34 ανακριτικοί υπάλληλοι είναι υποχρεωμένοι να επιχειρούν όλες τις προανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη και να ανακαλυφθεί ο δράστης, έστω και χωρίς προηγούμενη παραγγελία του Εισαγγελέα. Στην περίπτωση αυτή ειδοποιούν τον Εισαγγελέα με το ταχύτερο μέσο και του υποβάλλουν, χωρίς χρονοτριβή τις εκθέσεις που συντάχθηκαν. Στο δε άρθρο 16 του ν.2800/2000, ορίζεται ότι καθήκοντα γενικών ανακριτικών υπαλλήλων, ασκεί το αστυνομικό προσωπικό που προβλέπεται από τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 33 του Κ.Π.Δ. Με τις ανωτέρω διατάξεις με τις οποίες καταργείται κάθε προγενέστερη γενική ή ειδική αντίθετη ρύθμιση, δημιουργείται τεκμήριο αρμοδιότητας, υπέρ της Δημοτικής Αστυνομίας, για τον έλεγχο εφαρμογής των κανονιστικών ρυθμίσεων που αφορούν τοπικές υποθέσεις, η άσκηση δε αστυνόμευσης από τη Δημοτική Αστυνομία δε συνεπάγεται ρωγμή στο σύστημα αστυνόμευσης της χώρας, αφού η δημοτική

αστυνομία δεν αναλαμβάνει την άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων αστυνόμευσης στα διοικητικά της όρια, αλλά δρα συμπληρωματικά και μάλιστα σε συνάφεια με τη διοίκηση των τοπικών υποθέσεων.

Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση γίνονται ύστερα από παραγγελία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών και υπό τη διεύθυνσή του, τόσο από Ειρηνοδίκες-Πταισματοδίκες και Αστυνομικούς υπαλλήλους της ΕΛ.ΑΣ. {γενικοί προανακριτικοί υπάλληλοι}, όσο και από λοιπούς δημοσίους υπαλλήλους, όπου αυτό προβλέπεται ρητά {ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι}. Στους τελευταίους υπάγεται και το αστυνομικό προσωπικό της Δημοτικής Αστυνομίας. Η αρμοδιότητα των ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων για διενέργεια προανακρίσεως σε ορισμένα εγκλήματα δεν αποκλείει την παράλληλη αρμοδιότητα των γενικών προανακριτικών υπαλλήλων να ενεργήσουν προανάκριση και για τα εγκλήματα αυτά. Τούτο συνάγεται, σαφώς, από τη διατύπωση της διατάξεως του άρθρου 34 του Κ.Π.Δ., προκειμένου να ορισθεί η αρμοδιότητα των ειδικών προανακριτικών υπαλλήλων για διενέργεια προανακρίσεως, σε ορισμένα εγκλήματα. Τόσο οι γενικοί, όσο και οι ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, ενεργούν καταρχήν προανάκριση, μετά από έγγραφη παραγγελία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Σε δύο {2} όμως περιπτώσεις, κατ' εξαίρεση, οι προανακριτικοί υπάλληλοι {γενικοί και ειδικοί}, μπορούν, αλλά και υποχρεούνται να ενεργήσουν προανάκριση, χωρίς προηγούμενοι παραγγελία του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, ήτοι: 1} όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημ/μα και 2} όταν επίκειται από την αναβολή, κατά την κρίση τους κίνδυνος να ματαιωθεί ή να δυσχερανθεί, η βεβαίωση του διαπραχθέντος εγκλήματος και η ανακάλυψη του δράστη, οπότε

οφείλουν να επιχειρούν όλες τις προανακριτικές πράξεις που είναι αναγκαίες για να βεβαιωθεί η πράξη, να ανακαλυφθεί ο δράστης και να ειδοποιούν, αμέσως, τον Εισαγγελέα Πλημ/κών.

Αν για το ίδιο έγκλημα, επιληφθούν της προανακρίσεως περισσότεροι προανακριτικοί υπάλληλοι που υπόκεινται στον ίδιο Εισαγγελέα, όπως λ.χ. ένας γενικός και ένας ειδικός προανακριτικός υπάλληλος, επέρχεται μεταξύ αυτών σύγκρουση αρμοδιότητας η οποία αίρεται από τον εν λόγω Εισαγγελέα, δυνάμει των άρθρων 31,33 και 34 του Κ.Π.Δ. Επομένως, η βεβαίωση των διοικητικών παραβάσεων γίνεται μόνο από τα όργανα της Δημοτικής Αστυνομίας, το δε προσωπικό της ΕΛ.ΑΣ., καθίσταται αναρμόδιο, καθ' ύλην.

Όμως οι αστυνομικοί της ΕΛ.ΑΣ., ως γενικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, εφόσον υπάρχει σχετική Εισαγγελική παραγγελία ή πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα ή απειλείται κίνδυνος να μταιωθεί ή δυσχεραθεί η βεβαίωση του εγκλήματος ή να αποκαλυφθεί ο δράστης, υποχρεούνται στις αναγκαίες προανακριτικές ενέργειες για τη βεβαίωση των αξιοποιώνων πράξεων, την ανακάλυψη του δράστη και την ειδοποίηση του Εισαγγελέα. Παράλληλα, όμως, οφείλουν, να ενημερώνουν και τον οικείο Ο.Τ.Α για τις διοικητικές παραβάσεις. Σημειωτέον, ότι, οι της Δημοτικής Αστυνομίας, δε διαθέτουν εξοπλισμό και κρατητήρια για να προβούν σε σύλληψη στα πλαίσια του αυτοφώρου. {Σχετική η υπ. αρ. 448/2010 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους}. Επομένως, στην πραγματικότητα για την τήρηση του αυτοφώρου αρμόδια καθίσταται η Ελληνική αστυνομία, για το αυτεπαγγέλτως διωκόμενο αδίκημα της παραβάσεως του άρθρου 16 του ν.4039/2012.

Για δε την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του εγκλήματος {πλημμελήματος} σε βάρος των ζώων στα πλαίσια, ιδίως, του αυτοφώρου, όταν αυτό τελείται μέσω του διαδικτύου ο Εισαγγελέας, με την παραγγελία του για διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης ιδίως μέσω της Διεύθυνσης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος της ΕΛ.ΑΣ, παραγγέλλει την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης να παράσχει τα στοιχεία του χρήστη, διεύθυνση κ.τ.λ. Η ανωνυμία στο διαδίκτυο συνδέθηκε με τρεις {3} γνωμοδοτήσεις της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου, υπ. αρ. 9/09, 12/09 και 9/11, στις οποίες αναφέρεται ότι εξωτερικά στοιχεία της επικοινωνίας {δεδομένα κίνησης και θέσης των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, σύμφωνα με το ν.3471/06, ήτοι τα ηλεκτρονικά ίχνη των χρηστών -ip address- δεν υπάγονται στις προστατευτικές διατάξεις του άρθρου 19 του Συντάγματος. Κατά το άρθρο 4 παρ.1 του ν.3471/06, με τον οποίο ενσωματώθηκε στην Ελληνική έννομη τάξη η οδηγία 2002/58/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12^{ης} Ιουλίου του έτους 2002, οποιαδήποτε χρήση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και των διαθέσιμων στο κοινό υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, προστατεύεται από το απόρρητο των επικοινωνιών. Η άρση του απορρήτου είναι επιτρεπτή μόνο υπό τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που προβλέπονται από το άρθρο 19 του Συντάγματος. Το Σύνταγμα δεν αναφέρεται σε οποιαδήποτε επικοινωνία ή ανταπόκριση μεταξύ προσώπων, καθιερώνει την προστασία της επικοινωνίας με την έννοια της ανταλλαγής διανοημάτων, ειδήσεων, γνώμων και ειδικότερα αυτής που γίνεται εντός πλαισίων οικειότητας και ιδιωτικής επικοινωνίας {Ολ. ΑΠ1/2001}.

Οι περιπτώσεις που ενδιαφέρουν, όταν οι ανακριτικές αρχές, στα πλαίσια προκαταρκτικής εξέτασης, προανάκρισης ή κυρίας ανάκρισης ζητούν την ανακοίνωση εκ μέρους των παροχών υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, στοιχείων, σχετικών, με την ταυτότητα και τη θέση της συνδέσεως ή του χρήστη, εκφεύγουν του προστατευτικού πεδίου της διατάξεως του άρθρου 19 του Συντάγματος. Οι επαφές αυτές έχουν εγκληματικό περιεχόμενο. Προκειμένου δε να ασκηθούν τα δικαιώματα του ατόμου, κατ' άρθρον 25 παρ.1 του Συντάγματος για παροχή προστασίας {αρ. 20 του Συντάγματος} και τιμωρήσεως των εγκλημάτων {αρ. 96 παρ. 1 και 87 παρ. 1 του Συντάγματος}, μπορούν να συγκεντρώνουν τα αναγκαία αποδεκτά στοιχεία για τη βεβαίωση του εγκλήματος {αρ. 251, 239 παρ.1-2 και 248 Κ.Π.Δ}, χωρίς να τηρηθεί η διαδικασία άρσεως του απορρήτου του ν. 2225/94, βεβαίως με την τήρηση των αρχών της αναλογικότητας, όταν δηλαδή μόνο με αυτό το μέσο θα γίνει δυνατή η βεβαίωση του εγκλήματος και η ανακάλυψη του δράστη.

Η δε νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης {οδηγία 2002 /58 –ν3471/06 και οδηγία 24/06-ν.3417/11, διευρύνει την έννοια της απόρρητης και προστατευόμενης επικοινωνίας αφού ο ορισμός περί επικοινωνίας είναι ευρύτερος του άρθρου 19 του Συντάγματος. Η νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης {οδηγία 2002/58, ν.3471/06 και η οδηγία 24/06-ν.3417/11, διευρύνει την έννοια της απόρρητης και προστατευόμενης επικοινωνίας και ως εκ τούτου το θέμα της ανωνυμίας στο διαδίκτυο δέον θα ήταν να αντιμετωπιστεί νομοθετικά για να προληφθεί το έγκλημα μέσω διαδικτύου και να τεθούν όρια στην ανώνυμη χρήση με ταυτοποίηση των διαχειριστών ή χρηστών .

Εν κατακλείδι, η παροχή τροφής και νερού σε αδέσποτα ζώα δεν παραβιάζει τις διατάξεις του ν.4039/2012, είναι μέσα στο πνεύμα σεβασμού κάθε έμβιας ύπαρξης για δικαίωμα στη ζωή, πρέπει όμως να τηρούνται συνθήκες καθαριότητας, η έλλειψη της οποίας ασφαλώς δημιουργεί ευθύνη.

Αντισταθμιστής Αρείου Πάγου

Ρούσσος-Εμμανουήλ Παπαδάκης

Κοινοποίηση :

- Υπουργείο Εσωτερικών
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη
- Κτηνιατρική Σχολή Α.Π.Θ.
(προς κάθετη ενημέρωση των υπηρεσιών τους)

ΕΓ/

